

### Summary

*Caryoborus gonagra* (F.) and *Sitophilus linearis* (Herbst) are recorded as being imported into The Netherlands in tamarind pods from Curaçao.

Differential characters in the male genital armatures of three species of *Sitophilus*, viz., *S. oryzae* (L.), *S. linearis* (Herbst), and *S. granarius* (L.), are mentioned.

### Literatuur

- COTTON, R. T., 1920, Tamarind pod borer, *Sitophilus linearis* (Herbst). *J. Agric. Res.* 20 (6): 439—446, 2 tab., 1 Pl.
- EVERTS, Ed., 1901, Coleoptera Neerlandica. Deel II. 's Gravenhage.
- , 1927, Coleoptera in diverse geïmporteerde waren, in Nederland waargenomen. *Ent. Ber.* 7 (156): 213—219.
- FLETCHER, T. B., 1916, One hundred notes on Indian Insects. *Bull. Agric. Res. Inst. Pusa* 59: 1—39, 20 figs.
- HOFFMANN, A., 1954, Coléoptères Curculionides. Deuxième Partie. Faune de France 59.
- KALSHOVEN, L. G. E., 1951, De plagen van de cultuurgewassen in Indonesië. Deel II. 's Gravenhage—Bandoeng.
- MARSHALL, G. A. K., 1940, The Indian species of *Calandra* F. (Col. Curcul.), *Bull. ent. Res.* 31 (2): 123—125, 2 figs.
- ZUMPT, F., 1935, Revision der europäischen *Calandra*-Arten. *Ent. Blätter* 31 (2): 55—59.

---

## Lepidoptera in 1960

door

J. A. W. LUCAS

### Extra generaties en vliegtijden.

Ook de winter 1959—1960 is zacht geweest, maar de zomer is zeer nat geworden. Als resultaat van een en ander zijn ook nu een aantal soorten erg vroeg verschenen en waren enkele generaties bijzonder talrijk. Helaas was het weer op 9 juli erg ongunstig, terwijl 16 juli als vangdatum wegviel. Dit maakt de interpretatie van de gegevens erg moeilijk, zodat ik niet dan met aarzeling meen te mogen aannemen, dat de extra vliegtijd dit jaar vroeger dan gewoonlijk was, namelijk einde juni i.p.v. begin juli. Ik durf dan ook geen antwoord op mijn vragen van vorig jaar te geven (zie *Ent. Ber.* 20: 219, 1960).

Enkele soorten waren vroeger dan in de Catalogus gegeven data, echter later dan in 1959. Hierbij behoren *Leucoma salicis* (18 juni), *Diarsia mendica* (3 juni), *Sterrha inornata* (22 juni), *Scopula marginepunctata* (14 mei), *S. emutaria* (22 juni) en *Opisthograptis luteolata* (29 juli).

Vroeger dan normaal waren: *Sphinx ligustri* (7 mei; —10), *Lithosia complana* (25 juni; —6), *Euxoa tritici* (25 juni; —8), *Agrotis clavis* (14 mei; —15), *A. cinerea* (4 mei; —5, t.o.v. 1957: +6), *A. puta* (4 mei; —19, t.o.v. 1959: —5), *Mythimna pallens* (25 mei; —5), *Hada nana* (30 april; —14, t.o.v. 1959: —6), *Diataraxia oleracea* (26 maart; —39), *Lacanobia dissimilis* (20 april; —18), *Pyrrhia umbra* (25 mei; —17, t.o.v. 1959: —10), *Abrostola tripartita* (waar-

schijnlijk vanaf 29 juli; —13, t.o.v. 1959: —7), *Sterrrha ochrata* (18 juni; —4), *S. subsericeata* (6 augustus; —28, t.o.v. 1959: —13), *Scopula rubiginata* (14 mei; —7, t.o.v. 1946: + 4), *S. imitaria* (25 juni; —21, t.o.v. 1959: —9), *Nothopteryx polycommata* (12 maart; —15), *Lygris testata* (22 juni; —11, t.o.v. 1959: —5) en *Perizoma affinitata* (7 mei; —4).

Later dan normaal waren o.a.: *Drepana curvatula* (22 juni; +5), *Phragmatobia fuliginosa* (4 september; +8), *Noctua interjecta* (27 augustus; +7), *Acasis viretata* (27 augustus; +4), *Pelurga comitata* (17 september; +12), *Semiothisa clathrata* (27 augustus, waarschijnlijk gen. 2; +6) en *Pelosia obtusa* (14 augustus; +12).

Extra generaties waren aanwezig van: *Deilephila porcellus* (23 juli tot 4 september; 59 ex.), *Tethea ocularis* (27 augustus; 1 ex.), *Phragmatobia fuliginosa* (24 september; 1 ex.), *Peridroma saucia* (in ieder geval was er een derde gen. op 12 november, toen er een zeer vers dier op stroop verscheen), *Hemithea aestivaria* (een gaaf dier op 18 augustus moet wel tot een niet in de Catalogus vermelde tweede gen. behoren), *Jodis lactearia* (van 15 tot 27 augustus; 1 ex. op Oostvoorne en gewoon bij de Plasmolen), *Sterrrha subsericeata* (6 tot 27 augustus; 3 ex.) en *Scopula emutaria* (27 augustus tot 10 september; 4 ex.). Van *Agrotis segetum* was de tweede generatie opnieuw veel gewoner dan de eerste.

#### Zeldzame Macrolepidoptera. I, Oostvoorne.

Dank zij opnieuw de medewerking van het Biologisch Station „Weeversduin”, de Ver. tot Behoud van Natuurmonumenten en het Zuidhollands Landschap konden de waarnemingen op Oostvoorne voortgezet worden. Evenals de gegevens betreffende de vliegtijden en de gegevens van 1959 zijn ook die van 1960 mede te danken aan het vele werk, dat door R. VIS, D. VESTERGAARD en J. VAN DER MADE ten behoeve van dit onderzoek is verricht. Onderstaande mededeling is dan ook mede namens hen.

*Pararge aegeria* L. 1 ex. op 26 mei, niet ver van het Breede Water.

*Lithosia deplana* Esp. 2 ex. *L. lurideola* Zincken. Opnieuw aanwezig; 5 ex.

*Solenobia triquetrella* F.v.R. Half november enkele zakjes op een boom.

*Agrotis cinerea* Schiff. en *A. puta* Hb. waren in 1960 in 23 en 7 ex. aanwezig.

*Eurois occulta* L. 8 ex.

*Peridroma saucia* Hb. Liefst 43 ex. kwamen op licht en stroop van 13 augustus tot 12 november.

*Noctua interjecta* Hb. (12 ex.), *Mythimna litoralis* Curtis (8 ex.), *M. albipuncta* F. (3 ex.), *Tholera cespitis* F. (11 ex.), *Hadena confusa* Hufn. (2 ex.) en *Lacanobia genistae* Bkh. (1 ex.) waren opnieuw aanwezig.

*Orthosia populeti* F. 1 ex. op 2 april.

*Atethmia xerampelina* Esp. 2 ex. op resp. 8 en 10 september.

*Brachionycha sphinx* Hufn. Telkens 1 ex. op 15 en 22 oktober.

*Eumichtis adusta* Esp. 1 ex. op 25 mei.

*Meganephria oxyacanthae* L. 96 ex. in oktober.

*Nonagria dissoluta* Tr. 3 ex.

*Arenostola pygmina* Hw. (1 ex.), *A. extrema* Hb. (19 ex.), *A. fluxa* Hb. (27 ex.) en *A. elymi* Tr. (2 ex.).

*Petilampa arcuosa* Hw. 1 ex.

*Hoplodrina ambigua* Schiff. was nog algemener dan in 1959. Toen 114, nu 128 ex.

*Apamea oblonga* Hw. 1 ex. op 30 juli.

*Lygephila pastinum* Tr. 31 ex.

*Schrankia costaestrigalis* Steph. Telkens 1 ex. op 27 augustus en 8 september.

*Sterrha subsericeata* Hw. 43 ex. van de eerste en 3 van de tweede generatie.

*S. ochrata* Scop. 23 ex.

*Scopula imitaria* Hb 4 ex.; 2 op 25 juni en telkens 1 op 6 en 13 augustus.

*S. emutaria* Hb. 7 ex. Telkens 1 op 22 en 25 juni en 2 juli, 3 op 27 augustus en 1 op 10 september.

*Nothopteryx polycommata* Schiff. 38 ex. van 12 maart tot 2 april.

*Philereme vetulata* Schiff. 1 ex. op 22 juni. *Ph. transversata* Hufn. 15 ex.

*Nycterosea obstipata* F. 2 ex. op 27 augustus en 1 op 17 september.

*Calostygia multistrigaria* Hw. Ongeveer 700 ex.

*Coenotephria berberata* F. 1 ex. op 25 mei.

*Ecliptopera silaceata* Schiff. 1 ex. op 6 augustus.

*Perizoma bifasciata* Hw. Telkens 1 ex. op 30 juli en 6 augustus.

*Earophila badiata* Hb. 79 ex.

*Anticollix sparsata* Tr. (2 ex.), *Perizoma affinitata* Steph. (11 ex.), *Apeira syringaria* L. (1 ex.), *Angerona prunaria* L. (2 ex.), en *Plagodis dolabraria* L. (1 ex.) waren ook in 1960 aanwezig.

*Anagoga pulveraria* L. 2 ex.

*Bapta temerata* Schiff. Deze soort, die zijn vlieggebied de laatste jaren steeds verder uitbreidt, is nu ook op Oostvoorne waargenomen (1 ex. op 18 juni).

*Semiothisa brunneata* Thnbg. 2 ex. op 25 juni.

*Erannis aurantiaria* Hb. 1 ex. in 1959 en 1 in 1960.

*Alcis repandata* L. 8 ex.

*Cleorodes lichenaria* Hufn. Van deze tegenwoordig zo zeldzame soort verscheen 1 ex. op 22 juni op de lamp.

*Aspitates ochrearia* Rossi. 28 ex. Bovendien werden er een aantal van de eerste en tweede gen. en 2 ex. van de derde gen. gekweekt.

## II. Rest van Nederland.

*Pelosia obtusa* H.S. Op 14 augustus verscheen een prachtig ex. van dit nog altijd zeldzame beertje op de lamp aan de Plasmolen. Behalve uit Brabant is de soort nu dus ook uit Limburg bekend.

*Nonagria dissoluta* Tr. Stellig is dit een soort, die de laatste jaren algemener geworden is. LEMPKE vermeldde nog slechts 4 (5 indien men Hillegersberg, een deel van Rotterdam, meerekent) vindplaatsen. In 1956 nam ik de soort in Meyendel waar; in 1957 en volgende jaren in Noorden (Nieuwkoop). Bovendien kon ik Oostvoorne aan de lijst toevoegen en tenslotte nam ik de soort in verscheidene ex. waar aan de Plasmolen.

*Hoplodrina ambigua* Schiff. nam ik niet alleen op Oostvoorne waar, maar ook verschenen enkele ex. op de lamp bij de Plasmolen.

*Schrankia costaestrigalis* Steph. en *Hypenodes turfosalis* Wocke verschenen beide op het laken bij de Plasmolen; de laatste heeft zich dus nog altijd kunnen handhaven.

*Philereme vetulata* Schiff. Was het het vorige jaar niet zeker of de soort in Rotterdam en Oostvoorne thuis hoorde, nu de soort opnieuw op beide vindplaatsen gevonden werd (in Rotterdam opnieuw in aantal) is het wel zeker, dat hij er op het ogenblik inheems is.

*Eupithecia venosata* F. Van dit zeldzame spannertje verscheen op 4 juni een ex. op de lamp te Maastricht.

*Nyssia zonaria* Schiff. Op 17 april werd een ♀ aangetroffen in een aanspoelsel-lijntje aan de Maas bij Mook (Riethorst); het had zich aan een strootje vastgeklemd.

#### Zeldzame Microlepidoptera.

*Crambus salinellus* Tutt. Van deze voornamelijk aan de kust voorkomende soort werden op 25 juni 2 ex. op Oostvoorne verzameld. De soort lijkt op de veel algemenere *C. contaminellus*, maar is direct te herkennen aan de donkere wortelstreep.

*C. geniculeus* Hw. Opnieuw in aantal te Oostvoorne, verder bij de Plasmolen.

*C. contaminellus* Hb. Natuurlijk opnieuw te Oostvoorne, verder te Bergen (L.) en bij de Plasmolen.

*Schoenobius gigantellus* Schiff. werd opnieuw te Oostvoorne waargenomen, zodat het ex. van 1959 geen toevallige waarneming zal zijn geweest.

*Nephoptyx rhenella* Zk. Van deze zeer zeldzame (?) soort kon ik vorig jaar reeds 2 ex. uit Meyendel melden. Op 18 juni werd in Rotterdam 1 ex. verzameld, terwijl er nog minstens 1, mogelijk zelfs 2, werd waargenomen. Op 25 juni verscheen er ook een ex. op de lamp te Oostvoorne.

*Palpita unionalis* Hb. Na in 1956 en 1958 te zijn waargenomen was de soort ook in 1960 aanwezig. Van de heer BOGAARD kreeg ik een ex., dat op 25 oktober te Hendrik-Ido-Ambacht werd gevangen. Later deelde de heer BOGAARD mij mede, dat hij er in totaal een 5-tal van had waargenomen.

*Heliothela atralis* Hb. Plasmolen, 21 augustus, op schermbloem.

*Lozotaeniodes formosana* (Fröl.). Deze pas in 1959 voor het eerst waargenomen soort komt ook op Oostvoorne voor. Het eerste ex. werd op 1 augustus 1959 door J. VAN DER MADE op de lamp gevangen; in 1960 verschenen er 4 op de lamp.

*Conchylis roseana* Hw. Maastricht, 4 juni, op licht. Zeer zeldzaam.

*Sciaphila branderiana* (L.). Ook achter het zeer zeldzame van deze soort zet ik een vraagteken. Aan de 2 ex., die ik het vorig jaar vermeldde, kan ik nog een derde van dezelfde datum en vindplaats toevoegen. Verder ontving ik van de heer SLOB een ex. uit Thull (Z.Limb.) en kreeg ik zelf op 25 juni een ex. op de lamp te Oostvoorne.

*Notocelia suffusana* Z. Ook in 1960 een ex. te Oostvoorne (25 juni).

#### Summary

Macro- and Microlepidoptera, taken in different localities in the Netherlands in 1960, and remarkable for the dates of capture, or for the localities where they were met with.

Rotterdam 16, Prinses Julianalaan 72.